

Voorbeelden van ingrepen waarvoor een omgevingsvergunning vereist is en waarover de Rijksdienst adviseert

(Gedeeltelijke) sloop

Slopen van een groot of belangrijk deel van het monument, waarbij sprake is van een substantiële aantasting dan wel wijziging van het monument. Bijvoorbeeld:

- Sloop van een gevel als gevolg van bouwvalligheid.
- Sloop van de inwendige structuur van een monument, zoals het verwijderen van de brandmuur tussen woon- en bedrijfsgedeelte van een boerderij of wijziging van de interne structuur van een grachtenpand of herenhuis.
- Sloop van het woon- of bedrijfsgedeelte van een boerderij.
- Sloop na brand.
- Sloop en herbouw ter plaatse dan wel elders, alsmede verplaatsing van een monument zonder dat deze gepaard gaat met sloop.

Ingrijpende wijzigingen

- Ingrijpende structurele wijzigingen van het casco (dat wil zeggen muren, kap, balklagen, gevels), zoals het aanbrengen van liften en nieuwe trappenhuizen.
- Het wijzigen van de dakbedekking, zoals het vervangen van een rieten dak door een schroef- of pannendak, het vervangen van oud-Hollandse pannen door moderne en het wijzigen van een Maasdekking in een Rijndekking (of andersom).
- Restauratie van een monument, waarbij aspecten als fundering, casco, dakbedekking of integrale aanpak van het metselwerk aan de orde komen en waarbij bouwfysische maatregelen of grootschalige vervanging van historische materialen plaatsvinden.
- Het plaatsen van een grootschalige aan- of uitbouw.
- Het dichtbouwen of overkappen van binnenplaatsen.
- Het verwijderen van (onderdelen van) historische interieurs, zoals stucplafonds, wandbespanningen, lambriseringen en wandkasten.
- Het ingrijpend wijzigen van de structuur van een beschermde tuin- of parkaanleg, bijvoorbeeld door het verleggen van het beloop van een historisch padenpatroon, het egaliseren van het reliëf, het bouwen in een zichtas en het kappen van een bomenlaan zonder herplant.

Reconstructie van een beschermd monument

Werkzaamheden waarbij de huidige staat van het monument of een deel daarvan wordt teruggebracht naar een vroegere staat. Hierbij gaan doorgaans monumentale waarden verloren. Het moet gaan om een substantiële aantasting dan wel wijziging van het monument waardoor de staat van het monument wezenlijk wijzigt. Hierbij valt te denken aan:

- Herbouwen van een verdwenen toren aan een kerk.
- Opbouwen van een ruïne.
- Reconstrueren van een gevel, bijvoorbeeld door het vervangen van de negentiende-eeuwse vensters door vensters in achttiende-eeuwse vorm.
- Terugbrengen van een al dan niet veronderstelde vroegere staat van een interieur (inclusief kleurstelling).
- Terugbrengen van een eerdere staat van een parkaanleg.
- Completeren van een molen.

Wijziging bij herbestemming, zoals

- Het transformeren van een kerk ten behoeve van een sociaal-culturele functie, een kantoorfunctie of een woonfunctie.
- Het bewoonbaar maken van het bedrijfsgedeelte van een boerderij.
- Het samenvoegen van woon-winkelpanden tot één appartementencomplex.
- Het verbouwen van een voormalige fabriek tot appartementencomplex.
- Het verbouwen van een villa tot appartementen. Dit heeft wellicht geen wijziging van het bestemmingsplan tot gevolg, maar kan wel grote invloed op de monumentale waarden hebben.